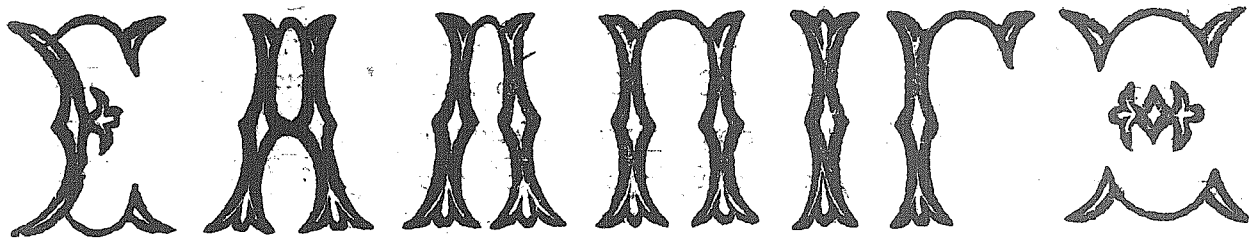

Συνδρομή ετησία
προπληρωτέα.

Έν ταῖς πόλεσι
τῆς Κύπρου Σελ. 8

Έν τοῖς χωρίοις 6

Έν δὲ τῷ ἐξω-
τερικῷ φρ. 15

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ.

Καταχωρήσεις
προπληρωτέαι.

Εἰδοποιήσεις καὶ
δικαστικὰ κατ' ἀπο-
κρίην.
Ἄρθρα σύμφωνα τῷ
προγράμματι, βιω-
ρεάν.

Ἐκδότης καὶ Συντάκτης Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ—Editor S. HOURMOUZIOS.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΑΥΤΗ ΔΥΝΑΤΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΝ ΚΥΠΡΩ. (συνέχεια)

Οὕτω λοιπὸν διὰ τῆς νέας διδακτικῆς μεθόδου οἱ μαθηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διδάσκονται στοιχειωδῶς πλείστα ὅσα τέως ἀτυνῆθη τῇ παλαιᾷ μεθόδῳ, οἷον, Πραγματογνωσίαν, Ἱστογραφίαν, Ἀνθρωπολογίαν, Γεωμετρίαν, Ὠδικήν, Φυσικὴν, Ζωολογίαν, Βοτανικὴν καὶ Φυτολογίαν, Ὀρυκτολογίαν, Γυμναστικὴν, μόνον δὲ εἰς τὴν Γραμματικὴν καθυστεροῦν ὅτε διδασκόμενοι τὴν καθομιλουμένην καὶ οὐχὶ τὴν παλαιὰν γλῶσσαν δι' ἧς προητοιμάζοντο διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον καὶ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνωτέρων ἑλληνικῶν μαθημάτων. Πλὴν καὶ σκοπὸς τῆς νέας μεθόδου εἶναι νὰ θέσῃ εἰς τὸν παῖδα τὰς βάσεις, νὰ διδάξῃ οὕτως εἰπεῖν τὸν σκελετὸν ὅλων τῶν μαθημάτων καὶ αὐτῶν τῶν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, τὰ δὲ μετὰ τὴν κενὰ ἐγκαταλείπει ὡς ἔργον τῶν τῶν ἀνωτέρων μαθημάτων διδασκόντων ἑλληνοδιδασκάλων. Καὶ τοῦτο βεβαίως εἶναι τὸ ὀρθότερον.

Ἐξτάτωμεν ἤδη κατὰ πρότον εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐν Κύπρῳ τὸ νέον τοῦτο σύστημα.

Ἐάν τὸ σύστημα ᾗν δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς πόλεις μόνον τῆς νήσου, καθ' ὃ δυναμένως νὰ προσλάβωσι διδασκάλους μεμυημένους καλῶς καὶ ἐντελῶς τὰ τῆς νέας μεθόδου, κατὰ τοὺς ὅρους καὶ τὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ἐνεργεῖ καὶ λειτουργεῖ ἡ νέα μέθοδος, ἀπαιτεῖται ἀλλοιῶσθαι τις καὶ εἰς αὐτὰ τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα. Πρῶτον, ἐπεὶ δὲ ὁ μαθητὴς δὲν θὰ ᾗν καλῶς ἐφοδιασμένος εἰς τὰ γραμματικὰ πρὸς ἐντελὴ γνῶσιν καὶ ἀντίληψιν τῶν διαφορῶν τύπων τῆς ἀρχαίας γλώσσης, (διότι καὶ διὰ τῆς ὑποδεικνυομένης π. χ. Γραμματικῆς τοῦ κ. Γεράκη οὐδ' αὐτὴν τὴν πρώτην κλίσιν δύναται ὁ μαθητὴς νὰ μάθῃ ἐντελῶς), εἶναι ἀνάγκη ἡ παράδοσις τῆς Γραμματικῆς τῆς ἀρχαίας γλώσσης νὰ ἀρχήται ἐν αὐτῷ τῷ Ἑλληνικῷ σχολεῖῳ καὶ οὐχὶ νὰ διδάσκηται ὡς νῦν ὀλοκληρὸς ἐν τῷ Δημοτικῷ, (ὡς παρ' ἡμῖν μέχρι

σήμερον ἐγίνετο). Ἐάν δὲ ἡ Γραμματικὴ τῆς ἀρχαίας γλώσσης πρέπῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ διδασκόμενη ἐν τῷ Δημοτικῷ ὡς ἔχει τανῦν, τότε ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ νέα μέθοδος διότι ἡ διδασκαλία τῆς ἀρχαίας Γραμματικῆς, τῆς τὸσον δυσκόλου διὰ μικροῦς παῖδας, θὰ ἀπορροφᾷ τὸ πλεῖστον τοῦ καιροῦ καὶ κατὰ συνέπειαν πολλὰ μαθήματα ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς νέας μεθόδου θὰ ᾗν ὅλως ἀδύνατον νὰ διδασκῶσιν ὥστε πίπτομεν πάλιν εἰς τὸ παλαιὸν σύστημα. Δεύτερον, καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Γεωγραφίας πρέπῃ τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα νὰ ἀκολουθήσωσι τὸ σύστημα τὸ ὑπαγορευόμενον ὑπὸ τῆς νέας μεθόδου καὶ διὰ τοῦ ὁποῦ ὁ μαθητὴς παρεδόθη ἐν τῷ Δημοτικῷ ὅσα ἤδη παρεδόθη ἄλλως εἰς τοὺς ἀνωτέρους θὰ εὐρίσκηται ὁ μαθητὴς, ὅστις παρεδόθη στοιχειωδῶς καὶ ὅσα εἶναι δυνατόν νὰ διατηρηθῶσιν ἐν τῇ μνήμῃ γεωγραφικὰ, νὰ λαμβάνῃ ἀφ' ἑνὸς εἰς χεῖρας βιβλίον ἐκτεταμένον καὶ πλήρες λεπτομερειῶν φρονεουσῶν τὸ πνεῦμα καὶ ὅλως περιττῶν καὶ ἀσκόπων; Ἐάν δὲ καὶ ἐνταῦθα πρέπῃ ἡ Γεωγραφία νὰ μείνῃ ὡς ἔχει εἰς τὰ Δημοτικά, τότε δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν μετὰ τοῦ μεγαλειτέρου κύρους ὅτι οὐδὲν ἄλλο μάθημα θὰ διδάσκηται εἰς τὰ Δημοτικά εἰμὴ μόνον Γραμματικὴ καὶ Γεωγραφία, διότι μόλις θὰ ἀρκῇ ὅλος ὁ διδασκαλικὸς χρόνος πρὸς ἐντελὴ γνῶσιν τῶν δύο τούτων μαθημάτων. Ποῦ λοιπὸν ἡ νέα μέθοδος;

Ἀνάλογος τροπὴ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀναγκαῖα πρέπῃ νὰ γείνη καὶ περὶ τὰς παραδόσεις τῶν λοιπῶν μαθημάτων, ὅσα συνεχίζονται ἐν τῷ Ἑλληνικῷ. Νὰ ἐξακολουθῇ δηλονότι τοῦτο τὴν συμπλήρωσιν τῶν κενῶν τοῦ σκελετοῦ, διὰ τῆς παραδόσεως τῶν λεπτομερειῶν καὶ ἀκριβειῶν τῶν κατ' ἀνάγκην παραλειπομένων ὑπὸ τῆς νέας μεθόδου. Ὑπὸ τοιούτους ὁρους μόνον εἶναι δυνατόν, καθ' ἡμᾶς, νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ νέον σύστημα εἰς τὰς πόλεις τῆς νήσου καὶ λέγομεν εἰς τὰς πόλεις, καθόσον αὐταὶ καὶ μόναι ὡς εἶπομεν εἶναι ὁπωσθὺν εἰς θέσιν καὶ ἔχουν ἱσως καὶ τὴν θέλησιν νὰ ὑποστώσιν τὰς μεγάλας δαπάνας ὅσαι ἀπαιτοῦνται διὰ τε τὴν πρόσληψιν διδασκάλων, ἐντελῶς καὶ κατὰ τὸν τύπον τοῦ νέου συστήματος, καὶ διὰ τὰς ἀναγκαῖας ἐκπαιδευτικὰς δαπάνας, καὶ διὰ τὰς ἀναγκαῖας ἐκπαιδευτικὰς δαπάνας, καὶ διὰ τὰς ἀναγκαῖας ἐκπαιδευτικὰς δαπάνας.

λῶν, ἐντελῶς καὶ κατὰ τὸν τύπον τοῦ νέου συστήματος, καὶ διὰ τὰ διάφορα ἐργαλεῖα καὶ ὄργανα ὅσα ἡ νέα μέθοδος ἀπαιτεῖ πρὸς ἐντελὴ αὐτῆς ἐφαρμογὴν.

Εἰς δὲ τὰ χωρία τῆς νήσου εἶναι δυνατόν ἡ ἐφαρμογὴ τοιούτου συστήματος;

Εἰς τὰ χωρία εἶναι ἀναγκαιότερα ἢ εἰς τὰς πόλεις ἡ νέα μέθοδος, διότι οἱ παῖδες τῶν χωρίων ἐξερχόμενοι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἐπιδίδονται ἀμέσως εἰς βιοποριστικὰ ἔργα καὶ κυρίως εἰς γεωργικά, σπανίως δὲ, καὶ κυρίως οἱ παῖδες ἐκεῖνοι, οἱς ἐπάγγελμα ὠρίσθη ὑπὸ τῶν γονέων τὸ διδασκαλικόν, κατέρχονται μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ ἀποφοίτησιν τῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ ἀκολουθοῦσι σειρὰν μαθημάτων ἀνωτέρων ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις. Τοῦτου λοιπὸν ἐνεκεν, οἱ μαθηταὶ τῶν χωρίων, ἐπεὶ δὲ ἀδυνατοῦσι νὰ ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸ Ἑλληνικόν καὶ λάβωσιν ἐντελῆ τὴν κλεῖδα δι' ἧς αἱ διαφοραὶ γνώσεις προσκτύνται, ἀνάγκη νὰ ἐφοδιάζωνται διὰ πολλῶν κατὰ τὰς πόλεις γνῶσεων ἐξ αὐτοῦ τοῦ Δημοτικοῦ, μόνον δὲ ἡ νέα μέθοδος εἶναι κατὰλληλος πρὸς τοῦτο. Πλὴν εἶναι οἰκονομικῶς δυνατόν νὰ γείνη τοῦτο; Ποῖος διδάσκαλος τοῦ νέου συστήματος θὰ στέρξῃ νὰ παραδίδῃ ἐν τοῖς χωρίοις ἀντὶ μισθοῦ 20-30-40 λιρῶν; Ποῖον δὲ χωρίον ἔχει τὴν δύναμιν νὰ προσφέρῃ μισθὸν 70 ἢ 60 ἢ καὶ 50 λίρας;

Οὕτω λοιπὸν εἰς μὲν τὰς πόλεις ἡ περὶ τὴν ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος θὰ ἀναγκάσῃ τοῦς ἑλληνοδιδασκάλους ἢ νὰ μεταβάλλωσι καὶ ἐκεῖνοι τὸ σύστημα τῆς διδασκαλίας τῶν, ἢ νὰ ἐλαττώσωσι κατὰ πολὺ τὰς ἀπαιτήσεις ἃς σήμερον ἔχουσιν ἐπὶ τῶν μαθημάτων τοῦ δημοτικοῦ καὶ ἰδία τῶν γραμματικῶν καὶ γεωγραφικῶν, εἰς δὲ τὰς κώμας καὶ κωμοπόλεις τῆς νήσου οἰκονομικῶς ἀδύνατος ἀποδοῖναι, τὸ γε νῦν ἔχον, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς νέας μεθόδου, ἐκτὸς ἂν ἡ Κυβέρνησις, κατανοήσασα τὴν ἐκ τῆς μεθόδου προκύψουσαν πραγματικὴν ὠφελείαν, προσέλθῃ γενναῖος ἐπὶ κούρας διπλασιάζουσα τὸ ποσὸν ὅπερ κατ' ἔτος ὑπὲρ τῆς παιδείας ὀρίζεται.

Πρὸς τὸ παρὸν ὁμῶς δύναται, καθ'

ήμεις, οἱ διδάσκαλοι τῶν τε πόλεων καὶ χωρίων νὰ ἀποβάλλωσι πολλὰ τῆς παιδείας μεθόδου καὶ νὰ ἀκολουθήσωσιν ὅσον τοῖς εἶνε δυνατόν ἐν τοῖς πλείστοις μαθήμασι τὴν διδακτικὴν μέθοδον τοῦ νέου συστήματος, ὡς ἐξῆς ἐν συνόψει λέγουμεν.

α). Ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς ἀναγνώσεως πρὸς τοῖς ἄλλοις διαφοροῖς τρόποις, τοὺς ὁποίους δύνανται νὰ μεταχειρίζονται πρὸς ταχέαν ἐκμάθησιν τῆς ἀναγνώσεως, ν' ἀποφεύγωσιν ὅσον τὸ δυνατόν τὴν χρῆσιν τοῦ ἄλφα βῆτα, καὶ νὰ διδάσκωσιν α, β, ἀπλῶς. Τοῦτέστι νὰ διδάσκωσιν εἰς τοὺς παῖδας τὴν προφορὰν τῶν γραμμάτων καὶ ὄχι τὴν ὀνομασίαν.

β). Τὰ ἀναγνωστικὰ μαθήματα νὰ τὰ ἐξηγῶσιν εἰς τοὺς παῖδας δι' εὐλήπτου αὐτοῖς γλώσσης καὶ ν' ἀναγκάζωσιν αὐτοὺς νὰ διηγῶνται ἐν τῇ γλώσσῃ των τὸ περιεχόμενον, προσέχοντες νὰ διορθώσωσι τοὺς παῖδας καὶ περὶ τὸ λεκτικόν.

γ). Ν' ἀποφεύγωσιν ὅσον τὸ δυνατόν τὴν ξηρὰν καὶ μηχανικὴν ἀποστήθισιν τοῦ μαθήματος. Ὁ διδάσκαλος διηγηματικῶς πρέπει νὰ ἀναπτύσῃ δις καὶ τρίς εἰς τοὺς μαθητὰς παράγραφον τινα τοῦ διδασκομένου μαθήματος (Ἱερᾶς Ἱστορίας π. γ. ἡ Ἑλληνικῆς κ.λ.) καὶ αὐθωρεῖ γὰρ ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς παῖδας νὰ ἐπαναλάβωσιν ἕκαστος, (ἐν τῇ γλώσσῃ του πάντοτε) τὴν ἐννοίαν τῆς παραγράφου ἐκείνης, νὰ ποιῇ τὰς δευτέρας διορθώσεις, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἂν θεωρῇ ἀναγκαῖον τὴν ἀνάπτυξιν, καὶ, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἐξέτασθῇ τὸ μάθημα ἐκεῖνο, νὰ ᾔη ἐποχρεωμένοι οἱ παῖδες ἐκτὸς τῆς προφορικῆς ἐξετάσεως νὰ ἐκθέτωσι καὶ γραπτῶς τὴν ἐννοίαν τοῦ μαθήματος. Τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται εἰς ὅλα τὰ μαθήματα τὰ ὅποια μέχρι σήμερον ἀπεστήθιζον οἱ μαθηταί.

δ). Τὰ γεωγραφικὰ πρέπει νὰ διδάσκωται ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ἐπὶ γεωγραφικῶν πινάκων ἀκριβῶν καὶ σαφῶν (καὶ ὡς τοιοῦτους συνιστῶμεν τοὺς ἐσχάτως ἐν Λειψία ἐκδοθέντας ἐπίτηδες διὰ τὸ νέον σύστημα) δύναται ὁ μαθητὴς νὰ ἐννοήσῃ πολὺ καλλίτερον καὶ συντομώτερον τοὺς κόλπους, τοὺς πορθμούς, τὰς θαλάσσας, τὰς ξηράς, τὰ ἀκρωτήρια, τὰ κράτη, τοὺς ποταμούς, τὰ ὄρη κ.λ. παρὰ διὰ τῆς ἀποστήθισεως τούτων ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ. Γεωγραφία εἶνε ὅλως περιττὴ, πλὴν ὡς βοηθητικὴ ὅσον ἀφορᾷ πληθυσμούς, κρατῶν καὶ πρωτευουσῶν ἔστω ἐν χρῇσιν ἡ μικρὰ τοῦ Σακελλαρίου, ἡ τοῦ Δραϊκῆ.

ε). Ἡ ἀριθμητικὴ δέον νὰ διδάσκηται πρακτικῶς τοῦτέστιν ἀντὶ νὰ λέγω εἰς

τὸν παῖδα «γράφε τὸν δεῖνα ἀριθμὸν καὶ τὸν δεῖνα ὑποκάτω καὶ πολλαπλασιάστε», πρέπει νὰ λέγω «τόσοι π. γ. πήγεις ὑφάσματος πρὸς τόσα γρ. ἕκαστος τί ποσὸν φέρουν;» καὶ νὰ ἀναπτύσσω εἰς τὸν παῖδα διατὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ κάμῃ πολλαπλασιασμὸν καὶ διατὶ εἰς ἄλλην περίπτωσιν πρέπει νὰ κάμῃ διαιρέσιν κ. τ. τ.

στ). Καὶ τῆς Γραμματικῆς ἡ ἀποστήθισις πρέπει νὰ λείψῃ καθ' ὁλοκληρίαν. Νὰ ἐξηγῆται καὶ νὰ ἀναπτύσσῃται εἰς κανὼν, καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τοῦτον ὁ μαθητὴς μετὰ γλῶσσαν ἰδικήν του. Οὕτω δὲ εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ὁ μαθητὴς νὰ ἀπαντᾷ «διότι τοῦτο καὶ τοῦτο» καὶ ὄχι νὰ ἐπαναλαμβάνῃ αὐτολεξεί τὸν κανόνα. Ἐὰν δηλαδὴ ἐρωτήσω τὸν παῖδα «διατὶ τοῦ πήγεως τὸ ὡς μετὰ μέγα;» ὁ μαθητὴς πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ «διότι τὸ ὑτῆς ὀνομαστικῆς ἐστράτη εἰς τὴν γενικὴν εἰς ε καὶ διότι ἡ λέξις εἶνε ὄνομα οὐσιαστικόν,» καὶ «διότι τοῦ βότρυος τὸ ὡς μετὰ μικρόν;» —διότι εἶνε μὲν οὐσιαστικὸν ἀλλὰ δὲν ἐστράτη τὸ ὑτῆς ὀνομαστικῆς εἰς τὴν γενικὴν εἰς ε.» Τοιαύτας πρέπει νὰ διδῇ ὁ μαθητὴς ἀπαντήσεις καὶ ὄχι νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὸν σχετικὸν κανόνα εἰς ὃν ἐμπεριλαμβάνονται ἀπαντήσεις εἰς τόσα ἄλλα μετ' ὧν οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει ἡ ἐρώτησίς μου. Ποία δὲ Γραμματικὴ πρέπει νὰ διδάσκηται; Ὑπὸ τοιούτους ὁρους καθ' οὓς δέον νὰ διδάσκηται αὕτη δὲν εἶνε ἀνάγκη προτιμῆσεως ταύτης ἢ ἐκείνης διότι ὁ μαθητὴς διδάσκεται αὐτὴν εἰς τὴν γλῶσσαν του. Πλὴν καταλληλοτέρα πασῶν διὰ τε τὸ εὐμέθοδον, τὸ πλήρες καὶ τὴν συντομίαν, ἀφ' ἧς δέον νὰ ὀδηγῆται ὁ διδάσκαλος, θεωροῦμεν ἡμεῖς τὴν μεγάλην τοῦ κ. Ι Δραϊκῆ, ἣν καὶ παρεβάλομεν πρὸς πάσας τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας. Κατὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν χρόνων εἰς τὴν λαλουμένην γλῶσσαν, τὰς διαφορὰς ἀσκήσεις, τὰ παραδείγματα, τὰ γυμνάσματα, κ.λ. ἀρχὴν ὡς ὑπόδειγμα ὁ διδάσκαλος τὴν τοῦ κ. Γεράκη.

Οὕτω, καθ' ἡμᾶς ἐν περιλήψει, δύναται νὰ ἀκολουθήσωσι τὰ σχολεῖα τῆς νῆσου τὰς παραδόσεις των, συμμορφούμενα πρὸς τὸν τρόπον καὶ τὰ μαθήματα ὅσον εἶνε δυνατόν τῇ νέᾳ μεθόδῳ, χωρὶς ν' ἀποβάλλωσι τὴν Γραμματικὴν τῆς ἀρχαίας γλώσσης, ἀνευ τῆς ὁποίας, ὡς ἐχρυσισήμερον τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τῆς νῆσου, δυσκολώτατος ἢ μὴ ἀδύνατος ἀποβαίνει εἰς τὸν παῖδα ἡ εἰς αὐτὰ φοίτησις. Ἐὰν δὲ τις τῶν ἐλλογιμῶν διδασκάλων ἀλλοίαν καὶ ὀρθοτέραν ἐξενέγ-

κῇ περὶ τοῦ προκειμένου γνώμην, εὐχαρίστως θέλομεν αὐτὴν ἀσπασθῇ, χαίροντες ὅτι ἔδομεν ἀρομὴν εἰς τοιαύτας ἐπωφελεῖς συζητήσεις.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Περὶ τῆς καθόδου τοῦ Κοσμογράφου εἰς Βουλγαρίαν αἱ Δυνάμεις ἠρκαθῆσαν εἰς τὴν διακήρυξιν τοῦ ὅτι αὕτη εἶνε παράνομος. Ἡ Ρωσσία προέτεινε μὲν κατὰ τὴν εἰς τὴν Πόλιν ἀλλ' ἠρνήθη ἐκείνη. Λέγεται ὅτι ἠτείλησε τὴν Πόλιν ὅτι θὰ καταλάβῃ τὸ Ἐρζερόν καὶ τὴν Τραπεζοῦντα.

—Ἡ ἐκλογὴ τοῦ κ. Σεργιοῦ ὡς δημάρχου Ἀθηναίων ἐκηρύχθη, ὡς ἦτον ἐπόμενον, ἄνευρος.

—Ἐφευρέθη νέα γλῶσσα «Βολαπὺκ» ἥτοι, παγκόσμιος, τὴν ἐποῖον δύναται τις νὰ μάθῃ ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν. Ὁ ἐφευρέτης εἶπε εἰς ἱερὰς δευτικὰς Ἰωάννης Μαρτίνος Σχλάινερ ὀνομαζόμενος ὅστις διατρίβων ἐν Κωνσταντίᾳ ἠρκαθῆ ὑπὸ τῆς πενίας νὰ ἐφεύρῃ τὸ θαυμασιον τοῦτο ἰδίωμα. Ὁ Σχλάινερ λαλεῖ ἢ ἐπίσταται ὑπὲρ τὰς ἐξήκοντα γλώσσας καὶ διαλέκτους. Ἡ «Βολαπὺκ» ἔχει διυθιῇ καὶ γενικὸν τύπον ὡς οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ μουσικὰ σημεῖα, ἅτινα παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς εἶνε καὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος καὶ τῆς αὐτῆς χρήσεως. Οὐδεμίαν παρέχει δυσχερίαν εἰς τε τὴν προφορὰν καὶ τὴν ὁρθογραφίαν· οἱ φθόγγοι αὐτῆς εἶνε κοινοὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη τὰ φωνήεντα καὶ τὰ σύμφωνα ἔχουσι πάντοτε μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σημασίαν· πᾶν ἕκαστον στοιχείον λέξεως ἔχει πανταχοῦ τὸν αὐτὸν φθόγον· ἐκάστη λέξις προφέρεται καθ' ὃν τρόπον γράφεται, γράφεται δὲ καθ' ὃν τρόπον προφέρεται· ὁ τόνος πίπτει ἐκαστοτὲ ἐπὶ τὴν τελευταίαν συλλαβήν. Ὁ γραμματικὸς ὀργανισμὸς τῆς εἶνε θαυμασιῶς ἀπλῶς. Μία μόνη κλίσις ὑπάρχει, ἣν δύνανται πᾶς ἕκαστος νὰ μάθῃ ἐντὸς λεπτοῦ ἀνεπιλήπτως· ὡσαύτως μία μόνη συνζυγία ρημάτων, οὐδεμίαν δὲ ρηματικὴν λέξις εἶνε ἀνώμαλος. Οἱ κανόνες εἶνε ὀλίγοι καὶ ἐλεύθεροι ἐξαιρέσεων. Καὶ ὅμως ἀπλούστατα καὶ εὐχερέστατα παρὰ τοῖς ἐκτεθεῖσι πολυαριθμοῦσι τύποις (τὸ ῥήμα ἔχει 504.440 (!) εἰσόδους, ὅδε ἀπακτὰς ἐμπορεῖ τις νὰ διδάσθῃ ἐντὸς πέντε λεπτῶν), ἐφ' ὧν ἅλλος πρὸς τὰς πηλοπλοχωτάτας πλοκάς καὶ λεπτοτάτας ἀποχρώσεις τῶν τελειοτάτων γλωσσῶν. Ὁλὴ ἡ Γραμματικὴ τῆς «Βολαπὺκ» δύναται νὰ παραδοθῇ εἰς ὁκτὼ μαθήματα, δηλ. ἐντὸς ὁκτὼ ὥρων. Δύο ἄνθρωποι διαφθόρου ἐκάτερος ἐθνότητος, ἐκάτερος δὲ ἄγνων ὁλῶς τοῦ ἑτέρου τὴν γλῶσσαν, δύναται ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τῇ βοηθείᾳ τῆς «Βολαπὺκ» νὰ ἐλθῶσιν εἰς ἀλληλογραφίαν καὶ νὰ ἐξαγγείλωσιν ἀπροσκόπτως καὶ εὐλήπτως τὰ ἴδια ἑαυτοῦς διανοήματα. Μεγάλῃ χρήσις γίνεται σήμερον τῆς γλώσσης αὐτῆς, εἰς

ήν πολλὰ συγγράμματα ἐξεδόθησαν, καὶ ὁ ἐφημερίδας εἰς τὰς μεγαλουπόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐκδίδονται. Ἐταιρίαί ἐσχηματίσθησαν πρὸς διάδοσιν τῆς γλώσσης, τὰ μεγάλα δὲ ἐμπορικὰ καὶ ἄλλα κατιστήματα ἀπέστειλαν τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἑνὰ διδασθῶσι τὴν «Βολαπύκ».

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

Μόλις ἐδηλώσαμεν εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον τὴν χαρὰν μας ἐπὶ τῇ καλῇ μέχρι τοῦδε ὑγιεινῇ καταστάσει τῆς πόλεώς μας, καὶ ἤρξατο ἡδὴ αὕτη μεταβαλλομένη εἰς λύπην. Κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην εἴχομεν προβολὰς καίλια-κὺ τύπου, τὸ δὲ νόσημα τοῦτο ὡς λέγεται, εἶνε καὶ μεταδοτικόν. Τινὲς τῶν παθόντων ἐξήλησαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον χάριν καλλιτέρας περιποιήσεως.

* *

Ἀπὸ τῆς ἐβδομάδος ταύτης τὰ γαλλικὰ ἀμπόλια τῆς Ἐταιρίας Μεζαζιερῆ ἤλλαξαν ὁρομολόγιον. Ἄλλοτε ἤρχοντο τὴν ἐβδομάδα καθ' ἣν ἤρχοντο καὶ τὰ Αὐστριακὰ. Τοῦ λοιποῦ ὅμως θὰ φθάνουν εἰς Λάρινα τὴν Τετάρτην τῆς ἐβδομάδος καθ' ἣν δὲν ἔρχεται Αὐστριακόν, προερχόμενα ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ Συρίας καὶ διευθυνόμενα ἐντεῦθεν εἰς Ἀλεξανδρέτταν, Ρόδον, Σμύρνην, κλ., καὶ τὸ Σάββατον τῆς ἐβδομάδος καθ' ἣν φθάνουν καὶ τὰ Αὐστριακὰ, προερχόμενα ἐξ ἀντιθέτου γραμμῆς καὶ διευθυνόμενα εἰς Συρίαν Ἀλεξανδρείαν κλ. θὰ φέρωσι δὲ καὶ θὰ λαμβάνωσι καὶ τὸ ταχυδρομεῖον ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἐπραξάν. Ἀρκετὰ καλὸν τοῦτο διότι καθ' ἐβδομάδα διὰ τε τῶν Αὐστριακῶν καὶ τῶν Μεζαζιερῆ θὰ συγκοινωνώμεν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

* *

Ἡ ἀμαξίτη ὁδὸς ἡ ἀπὸ Λεμεσσὸν μέχρις Ὀμόδους κατασκευασθεῖσα καὶ τὴν δαπάνην 5.600 λίρων ἀπαιτήσασα, εἶνε καθ' ἃ πληροφωρομένη αἰχρῆτος σχεδόν. Πρὸς ἀποφυγὴν φαίνεται πλείοτε δαπάνη, οἱ ἀναλαβόντες τὴν διαχράσιν τῆς ὁδοῦ, εἰς τὰ ἀνωφερῆ καὶ κατωφερῆ μέρη ἀντὶ νὰ κάμωσι τὰς ἀναγκαῖας περικοπὰς (ζίγκ ζάγκ) διὰ νὰ δύνηται οὕτω νὰ διέρχεται ἀμαξία, ἐθεώρησαν καλὸν ν' ἀκολουθήσωσιν εὐθεῖαν γραμμὴν, οὕτω δὲ καθίσταται λίαν ἐπικίνδυνον εἰ μὴ ἀδύνατον, νὰ διέλθῃ ἐκεῖθεν ἀμαξία, αἱ δὲ 5.600 λίραι ἐπετάχθησαν οὕτως εἰπεῖν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ εἰ χωρικοί, οἱ δαπανήσαντες τὸ πλεῖστον τοῦ ποσοῦ μετὰ τὴν ἰδέαν ἐπὶ ἀντὶ νὰ τρέψωσι τοῦ λοιποῦ 6 ὥρα π. χ. πρὸς μεταφορὰν τοῦ προιοντος τῶν εἰς τὴν πόλιν θὰ τρέψωσι τοῦ λοιποῦ δύο μόνον, διὰ νὰ μεταφέρωσι τοῦτο εὐκολώτερον καὶ καλλίτερον δι' ἀμαξίας, ἀπεθαρρύνθησαν σήμερον διότι οὐδὲν ὠφελήθησαν. Ἀλλὰ πᾶν ἔργον ἀτελές, εἶνε ὡς νὰ μὴ ἐγίνετο. Ἡ Κυβέρνησις, ἡ οἱ ἀναλαβόντες τὸ ἔργον μηχανικοὶ τῆς ὤφειλον νὰ σκεφθῶσιν ἐπὶ ἀμαξίτην ὁδὸν χαράσσουσι καὶ ἐπομένως νὰ γείνη πᾶν ὅτι ἦτο ἀναγκαῖον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ γείνη, ἐάν δ' ἀπαιτεῖτο πλείοτε δαπάνη νὰ εὐρεθῇ τὸ μέσον πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ. Ὁ χωρικός δ' μετρήσας 20 π. χ. γρόσια εἰς τὸν ἀέρα ἡδύνατο νὰ μετρήσῃ 25 καὶ νὰ ὠφελήθῃ. Μανθάνομεν

ὅτι ἀναφορὰ γίνεται πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τούτῳ ἐκ μέρους πολλῶν κρατοχωρίων.

* *

Τὸ ἄπιστον κιβώτιον ὅπερ ἀντὶ νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ἐνταῦθα Αὐτοκρ. Ὀθωμ. Τράπεζαν 2 χιλ. λίρας προτέρερε σκάρη καὶ γάλικας, ἐξάλλῃ ἐσφραγισμένον ἡσφαλισμένον καὶ συνωδευμένον ὑπὸ κλητήρων εἰς Λάρινα τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα, ἐκεῖθεν δὲ διὰ τοῦ Γαλλικοῦ εἰς Ἀλεξανδρείαν ἴσως πιεσθῇ καὶ εἴτῃ τὴν δόξαν τοῦ ἐγκλήματος. Τὸ κιβώτιον φωνάζει μίαν λέξιν ἐξ ἧς πιθανὸν ν' ἀνακαλυφθῇ οὗτος. Τὸ ἐπ' αὐτοῦ ὄνομα τῆς πόλεώς μας, πρὸς ἣν ἐξέλλετο, ἀντὶ νὰ ἦε ὡς ἐμάχουμεν ἐντυπον καὶ ὁρθῶς γραμμένον (Limassol) ἦτο χειρόγραφον καὶ ἐσφαλμένον. (Lemessol). Τοῦτο μόνον λέγει τὸ κιβώτιον, ἀφίνει δὲ τὰ λοιπὰ εἰς τὴν ἐξυδέρκειαν τῶν ἐκεῖ πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ κλέπτου. Οὐδὲν μέχρι τοῦδε νεώτερον περὶ τούτου ἔχομεν.

* *

Τελειοποιεῖται ὁσήμερον τὸ τῶν κλεπτῶν ἐπάγγελμα. Καὶ βεβαίως ὅταν τις ζῇ ἀνέτως καὶ ἀνενοχλήτως θὰ τρέψῃ τὴν προσοχὴν τοῦ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἐπαγγέλματος του, εἰς τὴν αὐτῆς δὴλ. τοῦ ταλάντου του. Φαίνεται ὅτι εἰς τὰ πέριξ ἡ ἐντὸς τῶν χωρίων Μουτταγιάκας καὶ Γερματόγιας κατηρτίσθη πλήρης συμμορία. Ἐσχάτως ἐξέδοτο αὐτῇ, πρὸς γνῶσιν ὅλων καὶ ἀπορρηγὴν συγχύσεων, τταρίφας τῶν λύτρων, ἅτινα πρέπει νὰ καταβάλλῃ ἕκαστος κατὰ τὴν κατάστασίν του, (ὕπαρχει δικαιοσύνη ἐδῶ) πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ κλαπέτου ζώου του. Διὰ τοὺς ἡμιόνους λίρας 2 1/2 μέχρι μίας. Διὰ τοὺς βόας λίρ. 2 μέχρι σελλ. 10. Διὰ τοὺς ὄνους λίραν 1 μέχρι σελλ. 5. Διὰ τὰ πρόβατα σελλ. 2 μέχρις ἑνός, καὶ διὰ τὰ ὑποδήματα 2 γρ. ἕκαστον. Διαβᾶται διερχόμενοι τῶν χωρίων τούτων προσκαλοῦνται ὑπὸ τινος νὰ διανυκτερεύσωσιν εἰς τὸ δεῖνα μέρος ὡς ἀσφαλές. Τὴν ἐπιούσαν, πρὸς μεγάλην λύπην καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑποδείξαντος τὸ κατάλυμα, γίνεται ἀφαντον ἐν ζῶον καὶ 7 ὑποδήματα (ὡς προχθὲς συνέβη). Ὁ ὑποδείξας τὸ κατάλυμα ἀδημονεῖ, στενοχωρεῖται, λυπεῖται βαθέως καὶ τὰ δάκρυα μόνον λείπουν (τὸν δυσυχῇ). Ἐπὶ τέλους «αἱ τοὺς λέγει, τί νὰ γείνη; ἀνάγκη νὰ δώσῃτε τόσα, διότι εἶνε ὠριστεμένα, διὰ νὰ προσπαθῇσω ἐγὼ πρὸς χάριν σας ἴσως εὕρω τὰ κλοπιμαῖα.» Ἐτοιμάζονται τὰ λύτρα τὰ ὅποια, (καὶ ἐδῶ εἶνε ἡ τελειοποίησις), νέονται εἰς μανδύλι καὶ τίθενται εἰς ἓν μέρος ὅπερ τοῖς ὑποδεικνύει, ἀπομακρύνονται ἐκεῖθεν οἱ χωρικοὶ διὰ μίαν σιγὴν, προσέρχονται οἱ ἄγιοι ἀνάργυροι λαμβάνουν τὸ χρῆμα καὶ ἐκτελοῦν τὸ θαῦμα. Ὁ δὲ προσπαθῆσας εἰς ἀνεύρεσιν τῶν κλοπιμαίων ἀποκτᾷ πρόσωπον εὐεργέτου ἐνώπιον τῶν χωρικῶν, καὶ αὐτὸς εἶνε ὁ ἀρχικλέπτης ὁ διενεργήσας ὅλα.

* *

Μετὰ δέμηνον ἐν Συρίᾳ ἀπουσίαν τοῦ ὁ κ. Χρ. Παπαδόπουλος πρέσβης τοῦ Δικαστηρίου Ἀμμοχώστου ἐπανελθὼν ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του.

* *

Εἶνε ἀναγκαῖα μία ἐξήγησις ἀφορῶσα τὰ ἐμπορικὰ τὰ ὅποια ἐν τῇ δ' σελίδι ἐκάστου φύλλου

σημειώμεν. Πιθανὸν πολλοὶ ἀναγινώσκοντες τὸ «κρασί» ἄπιστα καλῆς ποιότητος γρ. 135-140» νὰ νομίσωσιν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ εἶδους τούτου τοῦ κρασίου ὅπερ μεταφέρεται εἰς τὴν πόλιν νὰ ἦε μέγα, καὶ ἐπομένως νὰ ἀραιώσιν εἰ ἀρκετὰ μεγάλον μέρος τῆς ἀληθείας τῶν ἐκάστοτε διατυπουμενῶν παραπόνων μας ὅτι «ὁ οἶνος πωλεῖται εἰς εὐτελεστάτην τιμὴν μὴ ἀρκούσαν πολλάκις εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀγωγίου καὶ τοῦ τατζίου ἐνῶ τὸ Μ. Ἰδρε τῆς νήσου ἐκτιμᾷ τοὺτους εἰς τὰ γρ. 180-220 καὶ 260 τὸ γομάρι μὲ λίρ. ἀγγλ. 180.» Ἐξ' 100 π. χ. γομαρίων κρασίου, τὰ ὅποια πωλοῦνται ἐν τῇ πόλει μας, μόλις 5 γομάρια πωλοῦνται εἰς τὴν τιμὴν τῶν 130-140. Ἀλλὰ 15 περίπου πωλοῦνται εἰς τὴν τιμὴν τῶν 100-125 ἄλλα 30 περίπου εἰς τὰς τιμὰς τῶν 65-90 καὶ ἄλλα 50 εἰς τὰς τιμὰς τῶν 25-50. Αὕτη εἶνε ἡ ἀκριβὲς ἀναλογία τῶν εἰδῶν τοῦ κρασίου τὰ ὅποια καθ' ἑκάστην μεταφέρονται εἰς τὴν πόλιν μας εἰλημμένα ἐξ αὐτῶν τῶν καταστάσεων τῶν ἐμπορῶν καὶ παρὰ τῶν μεσιτῶν τοῦ εἶδους τούτου. Ἰσως ἦτο ἀναγκαῖον μία τοιαύτη ἐξήγησις νὰ σημειώται πάντοτε εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐμπορικῶν, κατὰ τὴν ἰδέαν μάλιστα πολλῶν ἐμπορῶν ἐνταῦθα, πλην ἐπειδὴ ἡ ἀναλογία τῶν εἰδῶν εἶνε σχεδὸν πάντοτε ἡ αὐτή, εἶνε πιστεύομεν ἀρκετὴ μία τοιαύτη σημείωσις καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν γινόμενη.

* *

Κατήντησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ πάλιν πρὸς ἀποφυγὴν δυσχερεσιῶν διὰ διατριβὰς, μὴ ἔχουσας τι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πατρίδος, καὶ δημοσιεῖται ὡς δι' ἄλλου ἐγγωρίου φύλλου, δὲν δημοσιεύομεν. Τί διαβόλον; Εἴμεθα τέτταρα φύλλα ὡς ἐν μιᾷ αἰθούσῃ, τόσον μικρὸν εἶνε τὸ μέρος μας. Πρέπει λοιπὸν ἀφοῦ δημοσιεύσῃ ἐν φύλλον μίαν τοιαύτην διατριβὴν νὰ τὴν ἐπαναλάβωσι τὰ ἄλλα ὡς ἐν χορῷ; Τίς ἀρμονίαν θὰ σχηματίζωμεν; Εἴθε τὴν ἀρμονίαν αὐτὴν νὰ τὴν σχηματίζωμεν πλήρη εἰς ἄλλα οὐσιωδῶς ἐνδιαφέροντα τὴν πατρίδα καὶ τὸ καινόν.

Ἀξίот κ. συντάκτα. (Λόγραφ 31 Αὐγ. 87)
Σχολεῖα Σάλας καὶ Λάρινας.

Πολλὲς φάρος ὑπάρχει ὅτι θὰ πάθωσιν ὀλίγην ἐκλείψιν κατὰ τὸ ἐναστὶς ἔτος ἀκολουθεῖν τὸν ῥοὺν ὀλικῆς ἐκλείψεως τῶν χρημάτων τοῦ τμήματος Ἀγίου Γεωργίου, εἰρησκόμενα εἰς ἄμεσον σχέσιν μετ' αὐτοῦ. Διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ φόρος οὗτος καὶ νὰ διασκεδασθῇ αἱ τοιαύται ὑποψικίαι, εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἄμεστος εἰσπραξις ἐργῶν ὑπὲρ αὐτῶν, εἶναι ἀναγκαῖα ἡ γενναία συνδρομὴ ἐνός ἐλάστου, καὶ πρὸ πάντων τῶν γονέων τῶν μαθητευόντων, ἀλλὰ αἱ οἷσαι ἐντολαὶ ὅπως τὰ σχολεῖα λειτουργήσωσι δὲν ἔχουν ἡγεγῶσιν, διότι, τὸ συναντάμεν πρὸς τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ τὸ ἀνεῖ χρημάτων οὐδὲν τῶν δεόντων γενέσθαι, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὰ.

Κύριε Συντάκτα τῆς «Σάλπιγγος»
(Αὐτόθεν τῇ 28 Αὐγ.)

Ἰταρὲ συμβουλία

Ἀποτελοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ θαλασσιῶν, τὰ συμβούλια ταῦτα κέντηται τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζωσι πᾶς τιμὰς τῶν προϊόντων, ἅτινα φορολογεῖ ἡ Κυβέρνησις, καὶ νὰ ὑπογράφωσι τὰ κατασταθῆναι τὰ ὅποια παρουσιάζει αὐτοῖς ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν εἰσπράξιν τῶν καθυστερουμένων φόρων. Ὁ λαὸς τῆς Κύπρου, φύσει εὐφύωτος, μετὰ προθυμίας τελεῖ τοῖς ἀρχαῖς πᾶν εἶδος φόρου, καὶ οὐδέποτε ἔλαβεν ἡ θὰ λάβῃ τὸ ὄφρος νὰ ἐξετάσῃ, τίνος εἶδους εἶνε ὁ ὑποβαλλόμενος αὐτῷ φόρος καὶ νὰ ἀρνήσῃ τὴν πληρωμὴν

ὕπὸ τοιούτων λοιπὸν ἀρχῶν ἐμφορούμενος ὁ δύστηνος οὗτος λαὸς, προτιμᾷ νὰ ἀποξενωθῇ ὅλων τῶν τιμαλφῶν σκευῶν του, νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ σημείου τῆς πείνης, ἀρκεῖ μόνον νὰ πληρώσῃ τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον. Ὅταν ὅμως ἡ σκληρὰ ἀνάγκη, τῆς δυστυχίας, τῆς ἀνεχθείας τὸν καταπιέξῃ, ὅταν ἡ μαύρη πείνα ἐπικαθῇ ἐπὶ εἰς τὸ μέτωπόν του, τότε βεβαίως οἱ φόροι θὰ καθυστερήσῃσι, διότι κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνωνται θαύματα. Ἐν τοιαύτῃ, περιπτώσει ἂν ὁ καθυστερήσας τοὺς φόρους, εἶναι κάτοχος δύο ἀροτῆρων βοῶν, ἀξίας 300 γροσιῶν, ἡ μιᾶς ὄνου 150 γρ. ἡ μιᾶς χύτρας 20 γρ. ἡ ἐνὸς στρώματος 30 γροσιῶν, ἐν τοιαύτῃ λέγω περιπτώσει δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑπογράφονται Κυβερνητικὰ κατασχέτηρια, ἵνα στερηθῇ ὁ χωρικός τῶν μᾶλλον εὐτελῶν τούτων πραγμάτων, καὶ τῶν μᾶλλον ἀναγκαίων του, ἵνα προσπορισθῇ ἡ Κυβέρνησις τίποτε ἄξιον λόγου, πρὸς κάλυψιν τοῦ χρέους του, διότι τότε ἡ πράξις αὕτη τῶν μελῶν τῶν Ἰταρῶν ὡς μὴ βαρυνόμενη ἐπὶ τοῦ δικαίου, θὰ θεωρηθῇ ἀληθὴς «Ἀδελφικονία».

Τὰ Ἰταρὰ Συμβούλια, δρεῖλουσι νὰ ἐξηγήσωσιν εἰς τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν, ὅταν τοῖς παρουσιάζει τοιαύτα κατασχέτηρια δι' ὑπογραφήν, ὅτι ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἀναγκασιτέρων πραγμάτων τοῦ γεωργικοῦ, οὐδὲν ὠφέλημα θὰ προσπορισθῇ ἡ Κυβέρνησις παρὰ ζημίαν ὡς στεροῦσα αὐτὸν τῶν γεωργικῶν καὶ χρειωδῶν του, ὧν ἄνευ, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ σπεύρῃ κατὰ τὸ ἐπίον ἔτος ὅπως ἐκ τῆς ἐλπιζομένης ἐσοδείας, λάβῃ καὶ δεκάτην ἡ Κυβέρνησις, καὶ ὅλον ἢ μέρος τῶν καθυστερημένων φόρων, καὶ ἀποκαθιστῶσα αὐτὸν γυμνὸν ὡς τὸν Πρωτόπλαστον, ἀναγκάζῃ ὅπως ἐγκαταλείψῃ καὶ τὴν πατρίαν γῆν, καὶ ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, καὶ εἰς τοὺς περικυκλοῦντας αὐτὸν, καὶ τὴν γύμνωσιν αὐτοῦ βλέποντας, νὰ λέγῃ ὅταν τὸν ἐρωτῶσι.

«Ἐδωλόγην τῆς πατρίδος γῆς, ὑπὸ ἀκρόεστου, Χριστιανικῆς καὶ πεπολιτισμένης Κυβερνήσεως.»

Ἡ νῆσος σύσσωμος δυστυχῆ, ἡ Μεσσηρία, ἡ Καραπάσια, ἡ Πάφος, ἡ Κερυνεία, ἡ Ὀρεινή, ἡ Λάρναξ, τὰ Κρασιχώρια αἱ πόλεις, πάντα ταῦτα ἀπεκδέχονται χεῖρα βοήθειας Κυβερνητικῆς.

Ἡ Κυβέρνησις δέον νὰ ἀναστείλῃ τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων, ἐρεῦρῃ δὲ καὶ τὸν τρόπον νὰ διατηρῇ ἐν ἐργασίᾳ τὸν Κυπριακὸν λαόν, ὅπως ἐκ ταύτης προσπορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἐωσώτερον φαινότερον ἀσπὴρ εὐτυχίας ἀνατελῇ.

«Ζητῶμεν ἐπὶ πλάστον»

ΜΑΣΤΙΞ.

Ἀξιότιμε Κύριε Συντάκτα

Πρῶτον σύγγνωτέ μοι ἐπὶ ἀπὸ πολλοῦ δέν σοι ἔγραψα, καίτοι, περιερχόμενος τὰ χωρία, πολλὰ εἶδον καὶ ἔγνων τὰ ἄτοπα, ἅτινα δέονται ἀληθοῦς ὕλικης μάστιγος πρὸς διόρθωσιν καὶ οὐχὶ ἡθικῆς οἷα ἡ ὑμετέρα, καὶ ἡμετέρα, διότι ἀρκεῖ δυστυχῶς παρὰ πολλοῖς τὸ σῶμα καὶ οὐχὶ τὸ πνεῦμα.

Τὴν αἰτίαν τῆς κακοδαιμονίας τῆς νῆσου καὶ ἰδίως τῆς ἐλεεινότητος τῶν χωρικῶν, καὶ ὑμεῖς καὶ ἐγὼ πολλὰκις ἐφορτώσαμεν εἰς τὸ μέγα εὐπειθὲς ζῶον τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ φίλε μου τὸ κακόν, τὸ μέγα κακόν, ἔγκειται ἀλλοῦ καὶ ἀνάγκη νὰ βάλωμεν τὰ γυαλῖμας διὰ νὰ τὸ ἴδωμεν.

Οἱ χωρικοὶ μας κατήντησαν ὀκνηροὶ, φοβόμενοι, καὶ εἰς τοῦτο συνέτειναν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τὰ εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ χωρία καταρτισθέντα καφενεῖα ἅπερ εἰς ἀληθὴ κηφήνια μετέβαλον. Ἀπὸ πρωίας ἄχρις ἐσπέρας χωρικοί, τοὺς ὁποῖους περιμένει ἡ ἐργασία, κάθονται ἐν ἀγνοίᾳ καὶ αὐτῶν τῶν συζύγων τῶν εἰς τὰ καφενεῖα, χαρτοπακτωύντες, ρακίζοντες καὶ βαθυμυδὸν μετὰ τῆς μέθης συνοικειούμενοι. Τὰ καφενεῖα εἶνε τὸ μόνον αἴτιον τῆς τε ὕλικῆς καὶ ἡθικῆς καταστροφῆς τῶν, διότι εἰς πλείστα χωρία, καὶ ὡς παρὰ δέοντα φέρω τὸ πλεῖστον τῆς πόλεως Λεμεσοῦ Κολδόσιον, τὸ καφενεῖον καίτοι ἀπέναντι ἀκριβῶς τῆς Ἐκκλησίας, τὰς δὲ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ἐνῷ ἡ Ἐκκλησία λειτουργεῖ, τὸ καφενεῖον εἶνε πλήρες καὶ, ἀσὺρ τα φέρτα, τὰ ποτὰ καὶ τὰ χαρτοπαγίματα, αἱ φωναὶ αἱ συζητήσεις, τὰ «μυλλώματα» καὶ αἱ φιλονεικίαι κάμνουν τὸν μεγαλύτερον «τζίρον». Σκέφθητι λοιπὸν εἰς πόσαν κατὰστασιν ἡθικῆς ἐξαχρεώσεως κατακτοῦν οἱ τοιοῦτοι

χωρικοὶ ἀπὸ εἰς αὐτοὺς ὁ χαλινὸς τῆς παιδείας εἶνε πρᾶγμα ἀγνωστον. Τίς νὰ τοὺς διδάξῃ; ὁ διδασκαλὸς τοῦ χωρίου, τοῦ ὁποῦ εἶνε καθηκόν; ἀλλ' αὐτὸς ἀπὸ οὐδὲ τοὺς μαθητὰς του δὲν διατάττει νὰ ἐκκλησιαζώμεται. Δύο Κυριακὰς διέμενον ἐνταῦθα καὶ οὐδένα μαθητὴν εἶδον νὰ προσέλθῃ ἐν τάξει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Παραινέσεις μὲν οἱ χωρικοὶ δὲν ἔχουν ζῆλον εἰς τὰ γράμματα ἀλλὰ προτιμότερον νὰ στεροῦνται τοιούτων διδασκάλων ἢ ὅς ὁ ἀμαλῆς χωρικός λαμβάνει τοιαῦτα παραδείγματα.

Ἰδού κατ' ἐμὲ τὰ ἀληθῆ αἰτία τῆς κακοδαιμονίας τοῦ λαοῦ καὶ ἀνάγκη νὰ τερθῶσι κατὰ κάρρης μέχρις ἔτου ἐκλείψωσιν.

Ἐκ τῆς περιδείας. Ὁ ὑμέτερος ΠΡΑΚΤΩΡ.

Κύριε συντάκτη τῆς «Σάλπιγγος»

Ἐλαθὼ καὶ ἐγὼ τώρα— «ὡς ταῖς δεκαπέντε ἄκουσε καὶ ὁ κυρτός»— «ὅτι εἰς τὴν ἐρημερίαν σου βάλλῃς κάθε πρᾶγμα ἀνάποδον μὲ σκοπὸν νὰ περιμαζευτοῦν κομμάτι κείνοι που τὰ κάμνουν, καὶ τοῦτ' ἡ δουλειά, νὰ σοὺ πῶ, μ' ἄρεστε, μὰ φοβοῦμαι πως

«τὸν μαῦρον ὅσα πλῆμματα καὶ σκῆμματα τὸν κάμει τοῦ κακοῦ πᾶν οἱ κόποι σου καὶ τὸ σκατοῦνι χάνει» Μάχου ὅμως ἐδὼ μὲ τὸ κουπὶν ὅπως ξεύρεις καὶ ἀπὸ τὸ πολλὸν ὡς τὸ λίαν κατὰ τὴν ἀλλήλησιν.

Τώρα ἔχω σκοπὸν νὰ σοὺ γράψω καὶ ἐγὼ κατὰ τὸν παπᾶν τοῦ χωρίου μου, μὴ, νάχω τὴν εὐχὴν σου ἂν ἦσαι μεγαλύτερός μου ἢ νάχῃς τὴν δικήν μου ἂν ἦμαι μεγαλύτερός σου, βλᾶ' το' εἰς τὴν γαζέτταν σου, ἀλλὰ νὰ μὴ τὸ πῆς κανενὸς διότι φοβοῦμαι ταῖς κατάραις σου, ποῦ νὰ ταῖς ἔχῃ, διότι... ἤμαρτόν σου Θεέ μου, ἐκλασέν μας ὡς εἰς τ' αὐτὴν. Ὡς τὸσον ἀφέντη μου καλέ μου νὰ δῇς τί ἔκαμα μὲς 'ς τούταις ταῖς ἡμέραις. Ἐνὰς χωρικός μου εἶχε κουμάρην ἐκεῖ 'ς τὴν Λεμεσοῦ καὶ, ἄλλος πολλὸς τούτος, ἔπασσε τὸ μωρόν του καὶ τὸ ἔφερεν ἐκεῖ 'ς τὴν Λεμεσοῦ νὰ τὸ βαπτίσῃ ἡ κουμάρη του, γιατί ἐχάθησαν ἐδὼ ἡ γυναῖκες ἡ οἱ ἀνθρώποι νὰ τὸ βαπτίσουν. Τέλος πάντων τὸ βάπτισε καὶ ἔστράφη εἰς τὸ χωρίον. Ὑστερα ποῦ λίγας ἡμέρας εἶχαμεν δεκαπεντάκωστον καὶ ὁ ἀνθρώπος ἐπῆρε τὸ μωρόν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας νὰ τὸ μεταλάβῃ. Ὁ παπᾶς μας, φίλε μου, καὶ καλὰ δὲν τὸ μεταλάμβανει καὶ διατὶ; διότι τὸ βάπτισεν ἄλλου. Βρὲ παπᾶ μου διὰ τὸν Θεὸν μεταλάβε τὸ παιδί καὶ σοὺ πληρώσω τὸ δίκαιόν σου. Ὅχι φίλε μου! τὸ γδὶ καὶ τὸ γδοχέρι ὁ παπᾶς δὲν τὸ μεταλάβε ἔως οὐ καὶ ἐπληρώθῃ καλὰ καλὰ. Αἱ καὶ ἐκεῖνος παπᾶς, ποῦ κρατεῖ τὰ ἀχρηχτα μυστήρια, καὶ λατρεύει τὸν παπαρᾶν καὶ ἐγὼ τί θὰ κάμω; Ἄν μοῦ περάσῃ θὰ κάμω τὸν ἄλλον ἀμάρτια ξεμωλογμένη. Τὸ ψάρι ποῦ τὴν κεφαλὴν βρῶμεν».

Εἶμαι ποῦ τὸ Στρουμί.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ

κρατὶς καλῆς ποιότη. ἄπιστα	γρ.	135—140
» συνήθη μαῦρα γερὰ	»	100—120
» κόκκινα	»	50—60
» χαλασμένα	»	35—45
ρακὴ σῶμα 19 βελ. ἡ ὀκλ.	παράδ.	40—41

Χαρούπη ἀπράξι

(Μὲ λίγαν Ἀγγλίας 132)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Σάββατον 22 Αὐγούστου Ἀνατολὴ Ἡλίου ὥρ 5 λ. 39
Δύσις. ὥρ 6 λ. 18
Τετάρτη 26 Αὐγούστου. Ἀνατολὴ Ἡλίου ὥρ 5 λ. 43
Δύσις. ὥρ 6 λ. 14

Λύσεις αἰνιγμάτων.

Τοῦ 137ου Κραυγῆ—αὐγῆ, —αὐ—γῆ, —αὐγῆ.

Λυτῆρες.

Ὁ κα. Ν. Γ. Κάρταλις, καὶ Μ. Ι. Εὐθύδουλος οὕτωςιν: Ἐκ τοῦ στόματος πῶν ζώντων τί ἐξέρχεται «κραυγῆ»

Τὰς δὲ νύκτας καὶ ἡμέρας τίς χωρίζῃ ἢ «αὐγῆ» διαίρεσον εἰς δύο τὴν λέξιν ἢ αὐ—γῆ ἀμέσως ἐμπροσθέν σου θὰ εὐρεθῇ ἢ «γῆ» Σ' ἐκεῖνα ποῦ ἀφῆκες ἂν προσεθῇ ὁ «χῆν» θὰ εὐρεθῇ ἐν μέλῳ τοῦ σώματος «αὐγῆν»

ΑΙΝΙΓΜΑ 138ον.

Πολλὰκις εἶμαι γρήγορος εἰς ἐνδειξὴν φίλης ἀλλὰ ὑπὲρ καὶ ἔργον πολλὰκις ἀδυνάτως. Ἐν, σκληρῇ, ἀκέραιον θελήτης νὰ μ' ἀφήτῃς, θὰ γείνω τότε συνεργὸς εἰς σὲ διὰ νὰ μὲ λύσῃς.
Πολ. Χρηστόπουλος.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κατὰ τόπους συνδρομηταὶ νὰ ἐμβάτωσι τὰς συνδρομὰς των εἰς τοὺς ἀξίον. κ. κ. ἐπιστάτας τοῦ φύλλου παρ' ὧν θέλουσι λάβει καὶ τὰς ἀποδείξεις τῆς πληρωμῆς ὑπογεγραμμένας ὑφ' ἡμῶν. Ὡς αὐτῶς παρακαλοῦνται οἱ συνδρομηταὶ ἐκεῖνοι παρ' εἰς ἐπιστάτας δὲν ὑπάρχει νὰ στείλωσιν ἡμῖν τὰς συνδρομὰς των τεχνικῶς, εἴτε εἰς χορήματα εἴτε εἰς γραμματόσημα τῶν 20 παρ. Παρακαλοῦνται δ' ἐπίσης ἅπαντες οἱ συνδρομηταὶ νὰ ἐξετάζωσι καλῶς ἐν τῇ ἀποδείξει πότε λήγει τὸ ἔτος τῆς συνδρομῆς των καὶ πότε ἀρχεται τὸ νέον, τοῦτο δὲ ἐπειδὴ εἶνε ἀνάγκη, ἐνεκεν πολλῶν λαμβανόντων τὸ φύλλο, ἐπὶ 9 μῆνας καὶ ἔπειτα ἀρνούμενων τὴν γλιτχοτάτην αὐτῶν συνδρομὴν, νὰ ἐφαρμόσωμεν αὐτῇ τῶς τὸ σύστημα τῆς προπληρωμῆς, διὰ νὰ ἦνε καὶ οἱ κ. συνδρομηταὶ κύριοι νὰ κρατῇ τὸν ἢ μὴ καὶ δι' ἄλλο ἔτος τὸ φύλλον.

Ὅστις θέλει νὰ ῥάπτῃ μὲ λινὴν κλωστήν ἐν πλήρει πεποιθήσει περὶ τῆς στερεότητος καὶ ἀκαλόγητος τῆς, ἂς δράμῃ καὶ προμηθευθῇ ἐκ τῶν πρωτίτης καὶ μοναδικῆς ποιότητος καρυλίων διὰ ραπτομηχανάς, ἐξ ὧν ὁ κα. Ἀλέξανδρος Λαμπῆς ἐπρομηθεύετο ἐσχάτως εἰς τὸ ἐνταῦθα κατὰ τὴν ὁδὸν, «Πατρικίου» ἀγορᾶν «Μπιλάδου» καὶ ὑπ' ἀρ. 7 κατὰστῆμά του. Τὸ μήκος τῆς κλωστῆς ἐκαστοῦ καρυλίου εἶνε 200 ὑαδῶν, ἡ δὲ τιμὴ χονδρικῶς μὲν τελλ. 1 πένν. 2 τὴν δωδεκάδα, λιανικῶς δὲ 30 παρ. ἕκαστον. Οἱ δοκιμάζοντες αὐτὰ πείθονται περὶ τῆς ἀξίας των.

Ἐν τῷ τυπογραφίῳ «Σάλπιγγος» εὐρίσκονται ἔτοιμα γραμματῖα ἐπὶ καλοῦ κυανῷ χάρτου ἐκτετυπωμένα, ὡς καὶ φορτωτικά, καὶ πωλοῦνται εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.

ΤΗΣ «ΣΑΛΠΙΓΓΟΣ» ΕΠΙΣΤΑΤΟΥΣΙΝ

Ἐν Λευκωσίᾳ ὁ κα. Μ. Χ. Τυμῆος.—Ἐν Βρυσησίᾳ ὁ κα. Γ. Πικτελίδης.—Ἐν Κερυνείᾳ ὁ Κύριος Ι. Γ. Δημητρίου.—Ἐν Καραπάσιᾳ ὁ Κύριος Πέτρος ὁ Κ. Ι. Πηλαδῆς.—Ἐν Κυριακῇ ὁ Κύριος Μιχαήλ.—Ἐν Μόρρῳ ὁ Κύριος Κυριακῆς.—Ἐν Λατίῳ ὁ Κύριος Ν. Χατζὴ Παρασκευᾶς.—Ἐν Τρικώμῳ ὁ Κύριος Ἀλέξανδρος Λουκᾶ.—Ἐν Καραπάσιᾳ ὁ Κύριος Κ. Χατζηπέτρου (Διηγεῖται) Ἐν Λευκωσίᾳ ὁ Κύριος Μ. Τερωννιδης, Κωμοδῆς

ΕΝ ΔΕ Τῷ ΕΣΩΤΕΡΙΚῳ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ Κύριος Χ. Ν. Κυζίδης.—Ἐν Καίρῳ ὁ Κύριος Γ. Κ. Γεωργιάδης.—Ἐν Πόρτ Σάιτ ὁ Κύριος Α. Μαυρομυστάκης.—Ἐν Τάντα ὁ Κύριος Ἀριστέλης Λοῖζος.—Ἐν Σμύρῃ ὁ Κύριος Πέτρος Παπαδόπουλος.—Ἐν Ἀθήναις ὁ Κύριος Θ. Θεοδότου.

Τὸ τυπογραφεῖον «ΣΑΛΠΙΓΓΟΣ» δέχεται πᾶσαν παραγγελίαν πρὸς ἐκτύπωσιν διαφόρων ἐγγράφων, γραμματίων, προσκλητηρίων, ἐπισκεπτηρίων, κλ. κλ. τὰ ὅποια ἐκτελεῖ τέχιστα καὶ κάλλιστα διὰ στοιχείων λαμπρῶν καὶ διαφόρων εἰς οἰκονομικὰς εὐρωπ. γλῶσσας καὶ εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου «Σάλπιγγος».